

Ekecs János, színész, sz. 1902. máj. 6-án, *Budapesten*. Színipályára lépett 1928. szept. 1-én.

Ekecs Margit, színésznő, sz. 1898. nov. 4-én, *Budapesten*. Színipályára lépett 1917. okt. havában.

Ekesítmény. A régi színikritikákban a. m. díszlet. (L. o.)

Ekhós szekér. Ekhó = szekérenyő, négy lábon a szekér két oldalához erősítve. Az alföldön nevezik így az ernyővel ellátott kocsit. Máskép »burított« (fedeles) szekér a neve. Latinul: *currus tectus*, ennek Debrecenben *ekhó* a neve. A mai nemzedék nem sokat tud arról, hogy Thália istenasszony szolgálata mennyi fáradsággal, nélkülözéssel járt a mult században, hogy elődeinknek mennyi kitartásra, mekkora hősiességre volt szükségük, hogy a színészi pálya nehézségeivel megküzdjenek. Ma a vidéki színész kényelmes vasuti kocsiban teszi meg vándorútját egyik állomástól a másikig. A díszleteket, könyvtárt, ruhatárt szállítja a podgyáskocsi. Néhány óra alatt, félnap alatt célhoz ér a társulat és ha délután megérkezett: este már a színházban, a moziban vagy a színpadon meg is tarthatja a megnyitó előadást. Más volt ám az *úttörőknek* vándorútja. Az *Erdélyi Színjárázó Társaság* — Wesselényi Miklós híres társulata — 1798-ban ellátogatott Kolozsvárról Nagyváradra, Marosvásárhelyre. A mult század első évtizedében Debrecen, Szegedet is többször fölkereste a lelkes színészcsapat, *Ernyi* Mihály uram vezetője alatt. A farszto utazásokat parasztszekereken kellett megtenni, de a társulat előkelőinek ekhós szekér jutott. Ilyen utazott az igazgató, az igazgatónéval, a drámai szendével, az énekes primadonnával és olykor jutott hely a hősszerelmesnek is. Ekhós szekér! Jól hangzik ez — némi költői hangulatot ébreszt. A szekér fedele viselte az ekhó nevet. Ritkábban bőrből, gyakrabban vászonból készült az ekhó. Nyáron megvédte az utazót a perzselő naptól, de még áldásosabb volt a napokig tartó őszi esőben meg sűrű hóhullásnak idején. Kolozsvártól Debrecenig 6—7 napig tartott az út.

A díszletek festett vásznait, a könyvtárt, a jelmezeket, ruhákat nagy ládába csoma-

golták s ezeket nagy parasztszekereken egymásra rakták. A ládákon ültek az aktorok és a leányasszonyok közül azok, akik nem gyalogosan masiroztak a szekér megett. Azután felváltották egymást. Az ekhós szekérbe meg a nagy podgyász kocsijában rendszerint három lovat fogtak. Síma úton a lógosnak nem akadt dolga, tág istránggal ügetett. Hanem az erdélyi mértföldes hegyeken, vagy az alföldi, tengelyig erős sárban ugyancsak megfeszültek izmai, túltett a rudason, meg a nyergesen. Nyaranta, jó időben vidámságos volt a vándorút. Felzendült a dal:

»Oh, Tihanyrak riadó leánya,
Szállj le fellegid közül!«...

Megállott a karaván az erdő tisztásán. Előkerült az elemózsia, a butykos, a kis kulacs, a nagy kulacs: lakzit ültek ősi módon, gitárpengetés és víg danázás mellett... Pihenő után folyt tovább — napokon át meg holdvilágnál a szívderítő utazás. Hanem hideg ősszel, szélfúvásban, ködben, esőben, már csak ritkán hangzott fel egy-egy pajzán nóta. De csüggedés akkor se fogta el a lelkes csapatot. A hivatás tüze erőt adott a nemzet napszámosainak, hogy a nehéz úttal megküzdjenek. Hát így utaztak a régi úttörők. A nagy művésznő, *Déryné* is írt erről híres Naplójában. A későbbi színésznemzedék is emigyen vándorolt. Havi Mihály, Follinusz János, Szuper Károly, Hubai Gusztáv, Miklóssy Gyula, Szegedi Mihály, Fehérváry Antal és a fiatal Felek Miklós volt a vezetőjük. Hősiség, kitartás a színészet imádata kellett hozzá, hogy elődeink pályájuk százféle akadályát lebirják. Dicséretüket visszahangozza az »ekhós szekér«. (E sorok írója 1876-ban még öt ilyen paraszt-szekeren tette meg útját Veszprémből Szentésre azzal a jeles színtársulattal, mely a téli évadra Szabadkára vonult be.)

(Ditrói Mór.)

Ekker Szidónia, énekesnő, sz. 1902-ben, *Budapesten*. Énektanulmányai befejezése után, 1925. aug. havában, a Városi Színházhoz szerződött, ahol első nagy sikerét az »Aida« címszerepében aratta.

El, (jobbra, balra, vagy középen). Utasítás a szerző vagy rendező részéről, hogy